

Ympäristöterveydenhuollon jaosto

Aika 02.10.2024 klo 14:30 - 15:20

Paikka Sastamalan kaupungintalo, kokoushuone 414

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 28	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	3
§ 29	Pöytäkirjan tarkastajan valinta	4
§ 30	Asiantuntijat ja esteellisyydet tässä kokouksessa	5
§ 31	Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue / palvelusopimus ja talousarvio vuodelle 2025	6
§ 32	Viranhaltijapäätökset	8
§ 33	Määräyksen antaminen betonituotetehtaan ympäristöluvan 9 muuttamiseksi, Vammalan Betoni Oy	

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	Lisätiedot
Läsnä	Seppä Tarmo	puheenjohtaja	
	Kinnari Samuli	varapuheenjohtaja	
	Madekivi Sirkka	jäsen	
	Mattila Hanna	jäsen	teams-yhteys, § 28-32
	Oksanen Silja	jäsen	teams-yhteys, § 28-32
	Anttila Hanna	esittelijä	
	Jääskeläinen Hanna	pöytäkirjanpitäjä	
Poissa	Sammi Kari		

Allekirjoitukset

puheenjohtaja

pöytäkirjanpitäjä

Käsitellyt asiat

28 - 33

Pöytäkirjan tarkastus Sastamalassa 2.10.2024

pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Ympäristöterveydenhuolto, Tampereentie 7A 38200 Sastamala
04.10.2024

Ympäristöterveydenhuollon § 28
jaosto

02.10.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

YMPTJAOS 02.10.2024 § 28

Ympäristöterveydenhuollon jaoston kokous on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Päätös

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 29

02.10.2024

Pöytäkirjan tarkastajan valinta

YMPTJAOS 02.10.2024 § 29

Ympäristöterveydenhuollon jaosto valitsee keskuudestaan pöytäkirjan tarkastajan.

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus Pöytäkirjan tarkastajaksi valitaan Samuli Kinnari.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 30

02.10.2024

Asiantuntijat ja esteellisyydet tässä kokouksessa

YMPTJAOS 02.10.2024 § 30

Hallintosäännön mukaan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaoston kokouksissa on jäsenten lisäksi läsnäolo- ja puheoikeus esittelijällä ja pöytäkirjanpitäjällä.

Muiden kuin edellä mainittujen henkilöiden läsnäolosta ja puheoikeudesta päättää ympäristöterveydenhuollon jaosto.

Valmisteluvastuu ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus Tässä kokouksessa ei ole esittelijän ja pöytäkirjanpitäjän lisäksi muita henkilöitä.

Esittelijä muutti esitystään siten, että ympäristötarkastaja Heidi Leppinen kutsutaan teams-yhteydellä pykälän 33 ajaksi asiantuntijaksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila, puh. 040 159 7574

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 31

02.10.2024

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alue / palvelusopimus ja talousarvio vuodelle 2025

YMPTJAOS 02.10.2024 § 31
613/02.02.00/2024

Ympäristöterveydenhuollon yhteistoimintasopimus koskee ympäristöterveydenhuollon palveluja, jossa osapuolina ovat vastuukuntana Sastamalan kaupunki (jäljempänä Vastuukunta) ja muina osapuolina Punkalaitumen kunta, Ikaalisten kaupunki, Parkanon kaupunki sekä Kihniön kunta. Lisäksi Sastamalan kaupunki vastuukuntana tuottaa ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävät Sastamalan kaupungille ja Punkalaitumen kunnalle.

Yhteistoimintasopimuksen mukaan talousarviosta päättää Vastuukunnan kaupunginvaltuusto. Talousarviossa asetetaan tavoitteet ja hyväksytään nettomäärärahat palvelujen järjestämiseksi yhteistoiminta-alueelle. Kunnanhallitukset käyvät tarvittaessa palvelusopimusta ja talousarvioehdotusta koskevat yhteistoiminta-alueen kuntien väliset neuvottelut.

Osapuolet vastaavat palvelusopimuksessa tilaamiensa palvelujen todellisista ja läpinäkyvistä omakustannushintaisista kustannuksista.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto vahvistaa asiakkailta perittävät maksut.

Kustannukset eriytetään kirjanpidossa kustannuslaskentaa varten omaksi laskennalliseksi toimintayksiköksi, josta kustannukset eriytetään tarkoituksenmukaisella tavalla. Toimintayksikkökohtaiset kustannukset eritellään sopimuskunta-arviossa, joka liitetään palvelusopimukseen. Lopulliset kuntakohtaiset kustannukset määräytyvät vastuukunnan tilinpäätöksen yhteydessä.

Kustannukset jaetaan asukaslukujen suhteessa, paitsi eläinlääkintähuollon Alue 2:n osalta, jossa kukin kunta vastaa 1/3 kustannuksista.

Yhteistoiminta-alueen talousarvion kohdennusta kunnittain vuodelle 2025 esitetään seuraavasti:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 31

02.10.2024

Ympäristöterveydenhuollon palvelut	TA2025
Toimintamenot yhteensä	1 612 500
Kuntien maksuosuudet:	
Punkalaidun	96 018
Ikaalinen	230 125
Parkano	226 892
Kihniö	207 443
Sastamala	852 022

Talousarvion jakautuminen palveluittain kunnille esitetään palvelusopimuksessa sopimuskunta-arviossa.

Vuodesta 2023 lähtien eläkemenoperusteiset eläkevakuutusmaksut on kohdennettu kunnille tasausmaksuna, joka jaetaan kuntien kesken verorahoituksen suhteessa. Tasausmaksu sisällytetään palvelusopimuksen kustannuksiin ja se kohdennetaan kustannuspaikoille toimintamenojen suhteessa.

Liitteenä esitys palvelusopimukseksi ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueen palveluista ja talousarviosta vuodelle 2025.

Valmistelija	Ympäristöterveydenhuollon johtaja
Esittelijä	Ympäristöterveydenhuollon johtaja
Päätösehdotus	Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää hyväksyä ympäristöterveydenhuollon palvelusopimuksen ja talousarvioesityksen ja esittää talousarvion edelleen hyväksyttäväksi Sastamalan kaupunginhallitukselle ja -valtuustolle.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	Ympäristöterveydenhuollon johtaja Hanna Anttila p. 040 159 7574

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 32

02.10.2024

Viranhaltijapäätökset

YMPTJAOS 02.10.2024 § 32

Ympäristöterveydenhuollon johtaja
Eläinlääkäripäivystyksen hankinta 1 kpl
Päivystävän eläinlääkärin viransijaisuuden täyttäminen 1 kpl

Terveystarkastajat
Todistus elintarvikelain mukaisen ilmoituksen käsittelystä 5 kpl
Todistus terveydensuojelulain mukaisen ilmoituksen käsittelystä 1 kpl
Lausunto maa-aines- ja ympäristölupahakemuksesta 1 kpl
Lausuntomaa-aineslupahakemuksesta 1 kpl
Lausunto tuulivoimapuistosta 2 kpl
Lausunto ympäristönsuojelulain mukaisesta hakemuksesta 1 kpl
Lausunto kohdistuspaikan muuttamisesta 1 kpl
Terveydensuojelulain mukainen määräys 1 kpl

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus Ympäristöterveydenhuollon jaosto merkitsee viranhaltijapäätökset tiedoksi saaduiksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja Terveystarkastaja Hanna Jääskeläinen, puh. 050 550 1174

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 20
Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 33

28.05.2024

02.10.2024

Määräyksen antaminen betonituotetehtaan ympäristöluvan muuttamiseksi, Vammalan Betoni Oy

YMPTJAOS 28.05.2024 § 20

Asia

Ympäristönsuojelulain 175 §:n mukainen määräys ympäristöluvan muuttamiseksi ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti

Luvanhaltija

Vammalan Betoni Oy
Vesilahdentie 349
38220 Sastamala
y-tunnus: 0731531-2

Asian vireilletulo

Vammalan Betoni Oy:tä on kehoitettu jättämään uusi ympäristölupahakemus ympäristöluvan muuttamiseksi 31.10.2023 mennessä.

Kehotuksen yhteydessä toimijaa on kuultu. Ympäristöterveydenhuolto on vastaanottanut kehoitus ja kuulemiskirjeeseen 30.5.2023 annetun vastineen ja todennut, että annetusta vastineesta huolimatta alkuperäisen "Kehotus ja kuulemiskirjeen 29143" sisältämä kehoitus ympäristöluvan muuttamista koskevan uuden ympäristölupahakemuksen jättämisestä 31.10.2023 mennessä, on edelleen voimassa kirjeessä ilmoitetuilla perusteilla.

Ympäristölupahakemusta luvan muuttamiseksi ei ole toimitettu määräaikaan 31.10.2023 mennessä. Toiminnanharjoittajalle on varattu tilaisuus tulla kuulluksi ennen määräyksen antamista.

Toimivalta

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuolto, joka voi ympäristönsuojelulain 89 §:n ja 175 §:n nojalla määrätä asianomaisen toimittamaan asian ratkaisemiseksi tarpeellisen selvityksen (ympäristölupahakemus) ja täyttämään velvollisuutensa.

Asian aikaisempi käsittely

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Ympäristönsuojeluviranomainen on valvonnassaan todennut, että voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräykset on tarpeen tarkistaa vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, lupakäytäntöjä ja toimintaa. Lisäksi valvonnassa on myöhemmin todettu, että pesuvesien esikäsittely ei ole riittävää vaan kiinteistöltä poistuvat vedet ja ylijäämäbetonin varastointi aiheuttavat ongelmia ojissa.

Tarkastuksen 30.3.2022 tarkastuskertomuksessa on pyydetty seuraavat suunnitelmat toteutusaikatauluineen 31.8.2022 (pyynnöstä selvityksille annettiin jatkoaikaa 31.1.2023 asti) mennessä:

1. Selvitys/suunnitelma sadevesiviemäröinnin toteutuksesta tehdasalueella asemapiirrokseen merkittynä.
Ympäristöluvassa on edellytetty sadevesiviemäröinnin toteutusta viimeistään piha-alueen päällystämisen yhteydessä. Suunnitelmasta on käytävä ilmi, kuinka liettyneen betonin joutuminen kiinteistön ulkopuolelle estetään.
2. Selkeytysaltaasta nostettavan lietteen varastoinnin asianmukaisen järjestämisen aikataulu. Ylijäämäbetonin varastointialueen hulevedet on erotettava muista hulevesistä.

Saatujen suunnitelmien perusteella arvioidaan, voidaanko toiminta rekisteröidä YSL 116 §:n mukaisesti vai onko toiminnalle haettava määräajassa ympäristöluva.

Toiminnanharjoittajan antama selvitys

Toiminnanharjoittaja antoi selvityksen 28.1.2023. Selvityksessä todetaan, että myönnettyssä ympäristöluvassa (YMPJAOST 20.6.2006 § 43) on kohdassa Jätevedet 1. kohta maininta ”Sadevesiviemäröinti tulee toteuttaa viimeistään piha-alueen päällystämisen yhteydessä”. Kohdassa on viittaukset jo vanhentuneeseen v. 2000 YSL 43§ ja YSA 19 §. Päätöksessä on virheellisesti luokiteltu sadevesi jätevedeksi vaikka silloisen ja nykyisen lainsäädännön mukaan näin ei ole. Päätöksessä on myös käytetty käsitettä sadevesi, joten se on tulkittavissa niin ettei se kosketa yleisesti hulevesiä, jotka ovat sade- sekä sulamisvesiä.

Tarkastuskertomuksessa Nro 28431 sen sijaan käsitellään sade- ja hulevesiä kuin ne olisivat sama asia. Lisäksi on esitetty vaatimus liettyneen betonin pääsemisen estämisestä kiinteistön ulkopuolelle. Näin ei kuitenkaan ole ympäristöluvassa mainittu kohdassa 1. ja lisäksi on virheellisesti rinnastettu autojen pesuprosessissa syntynyt hienojakoinen betoniliete osaksi hulevesiä, vaikka ne on

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

ympäristöluvassa käsitelty omana kohtanaan. Lisäksi sähköpostissa Heidi Leppinen - Vammalan Betoni Oy 20.9.2022 on esitetty lisävaatimuksena ylijäämäbetonin varastointialueen erottaminen muista hulevesistä, vaikka kyseistä vaatimusta ei ole esitetty ympäristöluvassa.

Vammalan Betoni Oy:lle ei ole suunnittelutarveratkaisun yhteydessä tai rakennusluvissa esitetty vaatimuksia rakennuksien tai piha-alueen hulevesien järjestelyistä. Huomioitavaa on myös se että rakennukset sellaisenaan eivät vaadi ympäristölupaa (ympäristölupa on myönnetty Vammalan Betonin toiminnalle ja rakennusluvat rakennusten rakentamiselle), jolloin ympäristöluvan vaatimus rakennuksien sadevesien viemäroinnistä on osittain kohtuuton ja perusteeton. Nykyisessä ympäristöluvassa sadevedet on virheellisesti käsitelty jätevesinä, joita ne eivät ympäristöluvan myöntämishetken ja nykyisen lainsäädännön mukaisesti ole. Nykytilanteessa rakennuksien sadevedet johdetaan pieneltä osin sadevesiviemäriin ja sitä kautta kiinteistön 2-15 ja 3-70 väliseen ojaan. Muualla katoilta tulevat sadevedet imeytetään maaperään. Piha-alueelle satavat vedet imeytetään pääosin maaperään ja pienessä määrin kiinteistöjä ympäröiviin ojiin.

Nykyinen hulevesimenettely on ollut kiinteistön 2-15 alueella käytössä vuodesta 1989 ja periaatteessa sitä aikaisemmin jo 1920-luvulta alkaen. Hulevesijärjestely on pääosin toiminut kohtuullisen hyvin, ongelmatapauksia ovat ns. poikkeusolosuhteet jolloin sademäärät ovat selvästi keskimääräistä suuremmat. Naapurikiinteistön 790-450-2-16 osalta ei ole aikaisemmissa valituksissa huomioitu, että maanviljely omalta osaltaan aiheuttaa ojien tukkeutumista lannoitteista johtuvan rehevöitymisen ja maanmuokkauksesta johtuvan ojien reunojen ”sortumisen” muodossa. Myös kyseisen naapurikiinteistön alueella hulevesiä käsitellään samalla tavalla kuin Vammalan Betonin puolella, eli osa hulevesistä imeytyy maaperään ja osa reunaojaan. Kiinteistöjen välistä reunaojaa ei ole varsinaisesti suunniteltu millään tavalla, joten kun sademäärät ovat liian suuret, niin ojan kapasiteetti ei ole riittävä.

Vammalan Betoni Oy:lla on pitkän tähtäimen tavoitteena kehittää piha-aluetta ja rakentaa mahdollisesti hulevesien keräysjärjestelmä, jossa hulevesiä voitaisiin käyttää betonin valmistuksessa. Tällä hetkellä kehittämistä ei tehdä aktiivisesti, koska se ei nykyisessä taloustilanteessa ole mahdollista ja lisäksi piha-alueen laajuus on niin suuri, että huleveden varastointi on kaikilta osin mahdotonta. Hulevesien johtaminen viemäriin ja sitä kautta avo-ojaan on myös hankalaa ja käytännössä koko kiinteistön alueelta mahdotonta, koska kiinteistöt sijaitsevat erittäin tasaisella alueella vedenjakajan vieressä (alueen nimi Harjanen tulee tästä). Alueen ojitus tulisi

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

suunnitella ja rakentaa kokonaan uusiksi, jolloin hulevedet voitaisiin ohjata hallitusti Harjastenojaan, mutta lähialueen kiinteistöjen omistajat eivät ole tähän suostuneet. Joten nykytilanne, jossa piha-alueita ei toistaiseksi päällystetä ja hulevedet pyritään imeyttämään omien kiinteistöjen alueelle, tulee olemaan jatkumaan toistaiseksi. Maaperään joutuva hienojakoinen betoniliete pyritään pääosin keräämään talteen ja sekoittamaan takaisin osaksi karkeampaa murskattua betonipitoista kiviainesta. Niiltä osin kun se ei ole mahdollista, pyritään se sitouttamaan osaksi maaperää lisäämällä siihen hiekkaa ja soraa, jolloin se pysyy paremmin kiinteänä.

Ylijäämäbetonin varastointialueelle ei ole ympäristöluvassa esitetty vaatimusta alueen erottamisesta hulevesijärjestelyiden osalta muusta kiinteistöstä. Koska vaatimus ei ole ympäristöluvan mukainen, niin Vammalan Betoni Oy:n ei sitä tarvitse noudattaa. Lisäksi vaatimus on kohtuuton, koska betonipitoisen kiviaineksen loppukäyttökohteissakaan ei sitä tarvitse erottaa hulevesien osalta muusta ympäristöstä ja materiaalin ominaisuudet eivät varastoinnin - kuljetuksen - loppukäyttökohteen välillä muutu miksiäkään.

Betonin kuljetusvälineiden ja betonimyllyjen pesuvesien selkeyttämisallas on tarkoitus suunnitella ja rakentaa uusiksi vuoden 2023 aikana. Tarkempaa aikataulua on tässä vaiheessa vielä vaikea arvioida, koska nykyinen heikentynyt taloustilanne voi vaikuttaa sen toteuttamiseen.

Lupa- ja valvontaviranomaisen vastaus annettuun selvitykseen

Ylijäämäbetonin varastointialueen erottaminen muista hulevesistä ei ole erikseen vaadittu voimassa olevassa ympäristöluvassa, mutta se on välttämätöntä sen estämiseksi, että liettyntä betonia ei päädy kiinteistön ulkopuolelle.

Valvonnassa on todettu, että voimassa olevan ympäristöluvan lupamääräykset on tarpeen tarkistaa vastaamaan nykyistä lainsäädäntöä, lupakäytäntöjä ja toimintaa. Tuotanto on lisääntynyt ja toiminnan vesien hallinta ei ole kunnossa. Liettyntä betonia pääsee valumaan kiinteistön ulkopuolelle sekä ylijäämäbetonin käsittelyalueelta, että muualta piha-alueelta hulevesien mukana. Valuma-altaan rakenteesta ja toiminnasta on tullut ympäristölupamääräyksen mukaan antaa selvitys 30.9.2006 mennessä. Selvitys on annettu 27.2.2018 ja selvityksen liitteenä on toimitettu rakennekuva, jonka mukaisesti lietteen varastointi on ilmoitettu toteutettavan vuoden 2018 aikana. Toimenpiteitä ei ole tehty ja läjitettyä betonilietettä päätty hulevesien mukana ojaan edelleen.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Selvitys ja suunnitelmat pyydettiin sen arvioimiseksi, voidaanko toiminta rekisteröidä YSL 116 §:n mukaisesti vai onko toiminnalle haettava määräajassa ympäristölupa. Annetun selvityksen perusteella toiminnan rekisteröinti ei ole mahdollista, koska jätevesien johtamisesta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai vesilain 1 luvun 3 §:n 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun noron pilaantumista. Tässä tapauksessa jätevesiksi katsotaan myös ylijäämäbetonin varastointialueelta ympäristöön pääsevät vedet, koska ne sekoittuvat prosessista peräisin oleviin vesiin.

Kehotus ja kuuleminen

Toiminnanharjoittajalle annettiin kehoitus hakea uutta ympäristölupaa 31.10.2023 mennessä ja samalla toiminnanharjoittajalle varattiin ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti mahdollisuus lausua käsityksensä valvontaviranomaisen aloitteesta muuttaa ympäristölupaa.

Toiminnanharjoittajan antama vastine

Yhteenvetona 30.5.2023 annetussa vastineessa toiminnanharjoittaja katsoo, että Vammalan Betoni Oy:n toiminta vastaa sille vuonna 2006 myönnettyä ympäristölupaa. Ympäristötarkastajan vaatimukset ympäristöluvan tarkastamisesta ovat kohtuuttomia, koska taustalla olevista asioista ensimmäinen eli sadevesi ei ole lähtökohtaisesti ympäristöluvan alainen asia. (Kiinteistölle sataa vettä riippumatta Vammala Betoni Oy:n toiminnasta.) Toisena selkeytysaltaan osalta on annettu vastaus 28.1.2023 ja siihen täydennyksenä selkeytysallasta on korjattu ja se pyritään saamaan kuntoon tämän vuoden (2023) käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Ylijäämäbetonin varastointialueesta ympäristötarkastajan antamat mielivaltaiset määräykset eivät ole kohtuullisia. Todettakoon, että Vammalan Betoni Oy on pyrkinyt ja jatkossa pyrkii entistä enemmän kehittämään toimintaansa niin että jätebetonia syntyisi vähemmän. Joten koska nykytilanne vastaa nykyistä ympäristölupaa, katsoo toiminnanharjoittaja, että tarvetta ympäristöluvan tarkastamiselle ja muuttamiselle ei ole olemassa.

Ympäristöterveydenhuolto on vastaanottanut kehoitus ja kuulemiskirjeeseen annetun vastineen ja todennut 27.6.2023, että annetusta vastineesta huolimatta alkuperäisen ”Kehotus ja kuulemiskirjeen 29143” sisältämä kehoitus ympäristöluvan muuttamista koskevan uuden ympäristölupahakemuksen jättämisestä 31.10.2023 mennessä, on edelleen voimassa ”Kehotus ja kuulemiskirjeessä 29143” ilmoitetuilla perusteilla.

Kuuleminen määräyksen antamista varten

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Lupahakemusta ympäristöluvan muuttamiseksi ei jätetty määräajassa. Toiminnanharjoittajalle varattiin tilaisuus tulla kuulluksi ennen asian saattamista käsiteltäväksi Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaostolle, joka voi ympäristönsuojelulain 89 §:n ja 175 §:n nojalla määrätä asianomaisen toimittamaan asian ratkaisemiseksi tarpeellisen selvityksen (ympäristölupahakemus) ja täyttämään velvollisuutensa.

Toiminnanharjoittajan antama vastine

Vammalan Betoni Oy:n toiminta on haja-asutusalueella. Toiminta ei ole tärkeällä pohjavesialueella eikä toiminnasta aiheudu vaaraa ympäristön pilaantumiselle eikä ole metsälain tarkoittamia erittäin tärkeitä elinympäristöjä tai soita, eikä toiminnasta ole vaaraa tai haittoa terveydelle.

Betoni tehdään samalla tontilla missä on sisätiloissa elementtitehdas. Sinne betoni kuljetetaan suljetussa säiliössä autolla tarkalleen se määrä mitä tarvitaan. Sahauksia ja hiontoja ei suoriteta.

Kokonaisliikevaihdosta pieni osa on valmisbetonin ulos myyntiä. Asiakkailta takaisin tuleva jätebetoni käytetään suurelta osalta hyödyksi. Takaisin tulevasta betonista valmistetaan painoja, anturoita, laattoja ja tukimuureja. Nämä myydään myöhemmin asiakkaille. Tällä toiminnalla säästetään luonnonvaroja ja saadaan liikevaihtoa Vammalan Betoni Oy:lle.

Asiaa käsiteltäessä pitää ottaa huomioon Vammalan Betoni Oy:n vastine 30.5.2023 ja 15.5.2024 lisäselvitys.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Heidi Leppinen

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää antaa Vammalan Betoni Oy:lle ympäristönsuojelulain 89 §:n ja 175 §:n nojalla seuraavan määräyksen:

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Päävelvoite 1: Toiminnanharjoittajan tulee jättää uusi ympäristölupahakemus ympäristöluvan muuttamiseksi 31.10.2024 mennessä.

Ympäristölupahakemuksesta tulee selvittää, kuinka liettyneen betonin joutuminen kiinteistön ulkopuolelle estetään. Valtioneuvoston asetuksen kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018) vaatimukset velvoittavat toiminnanharjoittajaa, koska tarve ympäristöluvan muuttamiselle on todettu. Asetus otetaan huomioon lupamääräyksiä annettaessa. Lisäksi annetaan tarvittavat määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi jätevesien osalta. Lupahakemuksesta tulee selvittää myös, miten asetuksen vaatimukset täytetään.

Uhkasakon asettaminen

Ympäristöterveydenhuollon jaosto asettaa ympäristönsuojelulain 184 §:n nojalla uhkasakon edellä mainitun päävelvoitteen tehosteeksi:

Päävelvoitetta 1 koskevan uhkasakon kymmenentuhatta euroa (10.000) euroa, mikäli uutta ympäristölupahakemusta ei ole toimitettu 31.10.2024 mennessä.

Jos päävelvoitetta ei noudateta määräajassa, ympäristöterveydenhuollon jaosto voi uhkasakkolain 10 §:n nojalla määrätä uhkasakot maksettavaksi.

Perustelut

Jos toiminnasta voi aiheutua ympäristönsuojelulaisissa kielletty seuraus, toiminnanharjoittaja on ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti velvollinen toimittamaan asian ratkaisemiseksi tarpeellisen selvityksen (ympäristölupahakemus) kohtuullisessa määräajassa.

Ympäristöluvassa (YMPJAOST 20.6.2006 § 43) on määrätty jättämään hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 31.12.2016 mennessä. Ympäristönsuojelulain muutoksen yhteydessä tarkistamismenettelystä luovuttiin. Nykyään ympäristönsuojeluviranomaisen täytyy vuoden kuluessa annetusta tarkistamispäivämäärästä arvioida valvonnassaan luvan tarkistamisen tarve. Tarkistamistarve on todettu valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella 21.2.2017.

Maksut

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Valvontaviranomainen voi taksan perusteella laskuttaa ympäristönsuojelulain 175 §:n mukaisen hallintomääräyksen valvonnasta 60 €/h.

Sovelletut oikeuohjeet

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 89, 175, 184, 190, 191, 200, 205 §
Uhkasakkolaki (1113/1990) 6, 8, 10, 22, 23, 24 §
Hallintolaki (434/2003) 34 ja 36 §
Sastamalan kaupungin ympäristönsuojeluviranomaisen taksa (1.3.2023)

Oheismateriaalit

Tarkastuskertomus 30.3.2022 (Nro 28431)
Kehotus ja kuuleminen 5.4.2023 (Nro 29143)
Kuuleminen 24.4.2024 (2024-38-SUT)
Toiminnanharjoittajan antamat selvitykset ja vastineet 28.1.2023, 30.5.2023 ja 15.5.2024.

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta Vaasan hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Muutoksenhakuohje on päätöksen liitteenä.

Päätös tiedoksi

Vammalan Betoni Oy, saantitodistuksella
Sastamalan kaupunki
Pirkanmaan ELY-keskus

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja ympäristötarkastaja Heidi Leppinen, puh. 0400 805 432

Lausunnon antaminen Vaasan hallinto-oikeudelle, koskien päätöksestä YMPTJAOS 28.05.2024 § 20, tehtyä valitusta, diaarinumero 856/2024

YMPTJAOS 02.10.2024 § 33
368/11.01.00/2024

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Vaasan hallinto-oikeus pyytää Sastamalan kaupungin ympäristöterveydenhuollon jaoston lausuntoa koskien päätöksestä YMPTJAOS 28.05.2024 § 20, asiassa määräyksen antaminen betonituotetehtaan ympäristöluvan muuttamiseksi, Vammalan Betoni Oy, tehtyä valitusta.

Päätöksellä Vammalan Betoni Oy:lle annettiin määräys jättää uusi ympäristölupahakemus ympäristöluvan muuttamiseksi 31.10.2024 mennessä. Päävelvoitteen tehosteeksi asetettiin uhkasakko 10 000 euroa, mikäli ympäristölupahakemusta ei ole toimitettu 31.10.2024 mennessä.

Vammalan Betoni Oy vaatii päätöksen YMPTJAOS 28.05.2024 § 20 kumoamista ja uhkasakon poistamista.

Valitus

Muutosvaatimuksensa perusteina valittaja esittää, että Vammalan Betoni Oy:llä on voimassa oleva ympäristölupa vuodelta 2006, jossa on määritelty yrityksen toiminnan laajuus. Voimassa olevaa lupa ei valittajan näkemyksen mukaan ole tarve muuttaa ympäristönsuojelulain 89 §:n perusteella. Mainitun lain 175 §:n määräykseen ei ole tarvetta. Yhtiön toiminnan ulkopuoliset olosuhteet eivät ole luvan myöntämisen jälkeen olennaisesti muuttuneet. Yhtiön toiminta täyttää lain edellyttämät vaatimukset kaikilta osin.

Yhtiö toimii haja-asutusalueella eikä toimintaa harjoiteta tärkeällä pohjavesialueella. Ympäristön pilaantumismahdollisuudet ovat yhtiön toimesta minimoitu. Ympäristönsuojelulain 89 §:n kolmannen kohdan mukaista ympäristöluvan muuttamistarvetta ei siis ole. Vammalan Betoni Oy toimii yhtiölle myönnetyn ympäristöluvan puitteissa ja mukaisesti.

Yrityksen liikevaihdon kasvu ei tarkoita sitä, että valmisbetonin tai betonituotteiden myynti olisi kasvattanut myös tuotantomääriä. Betonin tuotantomäärät ovat keskimäärin alle sadan kuutiometrin päivässä vuositasolla mitattuna. Tällä hetkellä betonia valmistetaan n. 50-60 kuutiometriä päivässä, selvästi alle sen määrän mitä yhtiölle myönnetyssä ympäristöluvassa on määritelty.

Yhtiöllä on alihankkijoita eli viime vuosina on ostettu ulkopuolisilta betonituotteiden valmistajilta mm. ontelolaattoja, jännitettyjä betonielementtejä ja väliseiniä urakoimiimme rakennuskohteisiin. Lisäksi ulkopuolisille myydään esim. raudoitustuotteita, joilla ei ole mitään tekemistä betonin valmistuksen kanssa.

Merkittävä osa toiminnanharjoittajan liikevaihdosta kertyy elementtien suunnittelutyöstä. Lisäksi yhtiön toimintaan kuuluu

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

olennaisena osana myös elementtien asentaminen rakennuskohteissa sekä elementtien saumaus ja erilaiset rakennustekniset työt. Edellä mainittujen toimintojen osuus yhtiön liikevaihdossa on runsas neljännes. Vammalan Betoni Oy on erikoistunut elementtituotannossa erikoiselementtien valmistamiseen. Se tarkoittaa käytännössä sitä, että vaikka valmistusmäärät eivät kasva niin liikevaihto kasvaa, koska ko. elementit ovat arvokkaampia.

Osa liikevaihdosta kertyy betonin pumppauksesta työmailla. Toiminnanharjoittajalla on viisi isoa betonipumppua, joilla asiakkaita palvellaan. Nämä pumppuautot eivät käy yrityksen tiloissa ja alueella muuta, kuin huolloissa. Pumppuautot pestään heti työkohteissa, joten niistä ei aiheudu yrityksellä ongelmallisia jätevesiä eikä liettynyttä betonia. Betonin pumppaukset veloitetaan aikaperusteisesti, mikä kasvattaa liikevaihtoa kuten myös sekä betonin että betonielementtien kuljetukset ja purkuveloitukset. Suuri osa kuljetuksista hoidetaan yhtiön omalla kuljetuskalustolla.

Ympäristöterveydenhuollon jaoston ilmaisema pesuvesien esikäsittelyn riittämättömyys ei ole aiheuttanut ongelmia tehdasalueella eikä sen välittömässä läheisyydessä olevissa ojissa. On erittäin todennäköistä, että ojien varressa olevat maanviljelykset aiheuttavat suurta räsytystä ojiin ja pientareisiin. Toiminnanharjoittaja on asianmukaisesti järjestänyt koko toimialueensa hulevesien juoksutuksen rakennuksista (eli sadevedet ja sulamisvedet rakennuslupaehtojen mukaisesti). Ympäristöterveydenhuollon jaosto ei osannut eriyttää eri hulevesiä. Sadevedet ja sulamisvedet eivät ole tuotannon hulevesiä.

Vammalan Betoni Oy on toiminut ympäristönsuojelulain 175 §:n 1 ja 2 kohdan mukaisesti mm. kehittämällä ja rakentamalla liettynen betonin säilytystä varten jätealtaan. Näihin altaisiin johdetaan mm. betoninkuljetusautojen pesuista tuleva betonijäte, mikä siirretään jatkokäsittelyyn ja uudelleen tuotantoon, kun siitä on eriytynyt vesi ja betonihiekka. Vastaavanlaisia jätelooseja (on useita eri malleja) on toimitettu asiakkaille muihin käyttötarkoituksiin (esim. kaatopaikoille).

Lietettyä betonia syntyy tuotannossa nykyään erittäin vähän. Kaikki valmisbetoni pystytään käyttämään tuotannossa varsin tehokkaasti. Takaisin tulevasta betonista valmistetaan muita betonituotteita (laattoja, anturoita ym.), jotka sitten myöhemmin myydään asiakkaille. Nämäkin tuotteet varastoidaan niille osoitetuilla turvallisilla paikoilla.

Lausunto

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Ympäristöluvassa (YMPJAOST 20.6.2006 § 43) on määrätty jättämään hakemus lupamääräysten tarkistamiseksi 31.12.2016 mennessä. Ympäristönsuojelulain muutoksen yhteydessä tarkistamismenettelystä luovuttiin. Nykyään ympäristönsuojeluviranomaisen täytyy vuoden kuluessa annetusta tarkistamispäivämäärästä arvioida valvonnassaan luvan tarkistamisen tarve. Ympäristötarkastajalle on valvontasuunnitelman mukaisella tarkastuksella 21.2.2017 annettu tieto, että asemalla valmistetaan betonia enintään 150 m³ päivässä, kun ympäristöluvan toiminnan yleiskuvauksessa tuotantomääräksi on ilmoitettu enintään 100 m³ betonia. Tuotantomäärän arviointi ei ole perustunut yrityksen liikevaihtoon. Tarkastuksen perusteella on todettu, että ympäristölupamääräykset on tarpeen tarkistaa. Tarkastuksella annettiin toimenpiteenä selvityspyyntöjä, joista saatujen tietojen perusteella asian käsittelyä voidaan jatkaa.

Koska samaan aikaan oli valmisteilla lakimuutos betonituotetehtaiden ja kiinteiden betoniasemien siirtämisestä ympäristönsuojelulain mukaisesta lupamenettelystä rekisteröintimenettelyyn, jäätiin asiassa odottamaan valmisteilla olevan lainsäädännön ja valtioneuvoston asetuksen kiinteän betoniaseman ja betonituotetehtaan ympäristönsuojeluvaatimuksista (858/2018) valmistumista. Vaasan hallinto-oikeuden pyytämien asiakirjojen lisäksi hallinto-oikeudelle toimitetaan tiedoksi sähköposti (15.6.2017), jossa käsittelyn etenemisestä kerrotaan toiminnanharjoittajalle.

Tuotantomäärän kasvua tärkeämpi peruste ympäristölupamääräysten tarkistamiseksi on, että valvonnassa on todettu, ettei toiminnan vesien hallinta ole kunnossa. Tuotannossa syntyy hienojakoista betonilietettä enemmän kuin, mihin toiminnanharjoittaja on lupahakemuksessa varautunut betonijätteen varastoinnin ja käsittelyn kannalta. Toiminnasta on todettu aiheutuvan ojien pilaantumista laitosalueelta ympäristöön valuvan hienojakoisen betonijätteen vuoksi. Kyseessä on ympäristönsuojelulain 89 §:n mukainen seuraus. Pyydettyjen asiakirjojen lisäksi hallinto-oikeudelle toimitettaviin asiakirjoihin liitetään 17.4.2019 otettuja kuvia pelto-ojista Vesilahdentien toisella puolella, joissa näkyy ojien tukkeutumista hienojakoisella betonilietteellä noin 150 metrin etäisyydellä Vesilahdentiestä.

Voimassa olevassa ympäristöluvassa ei ole annettu riittäviä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Toiminnanharjoittajakin viittaa 28.1.2023 antamassaan selvityksessä voimassa olevaan ympäristölupaun, jossa laitosalueen sadevesistä ei ole määrätty täsmällisesti. Samassa selvityksessä toiminnanharjoittaja kertoo tarkastuskertomuksessa (Nro 28431) esitetystä vaatimuksesta estää

Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 20
Ympäristöterveydenhuollon jaosto § 33

28.05.2024

02.10.2024

liettyneen betonin pääseminen kiinteistön ulkopuolelle, vaikka vaatimusta ei ole esitetty ympäristöluvassa. Laitosalueen hulevesiä koskevia määräyksiä on siis tarpeen tarkistaa, jotta hienojakoisen betonilietteen pääsy kiinteistön ulkopuolelle voidaan estää. Ylijäämäbetonin varastointialueen erottamista muista hulevesistä ei ole erikseen vaadittu voimassa olevassa ympäristöluvassa, mutta se on välttämätöntä sen estämiseksi, ettei liettynyttä betonia päädy kiinteistön ulkopuolelle.

Toiminnanharjoittajalle annettiin kehoitus hakea uutta ympäristölupaa 31.10.2023 mennessä ja samalla toiminnanharjoittajalle varattiin ympäristönsuojelulain 89 §:n mukaisesti mahdollisuus lausua käsityksensä valvontaviranomaisen aloitteesta muuttaa ympäristölupaa. 30.5.2023 antamassaan vastineessa toiminnanharjoittaja toi esiin, että ympäristötarkastajan antamat määräykset ylijäämäbetonin varastointialueesta ovat mielivaltaisia, eivätkä kohtuullisia. Määräyksiä on syytä tarkentaa uudessa ympäristölupapäätöksessä, jotta ne ovat yksiselitteisiä ja että niillä voidaan varmistaa, ettei ojien pilaantumista tapahdu.

Toiminnanharjoittaja katsoo, ettei sadevesi ole lähtökohtaisesti ympäristöluvan alainen asian. On kuitenkin tavallista, että ympäristöluvassa annetaan määräyksiä myös laitosalueen sade- ja hulevesistä, mikäli laitosalueelta on niiden mukana mahdollista päästä ympäristöön jätettä tai muita päästöjä.

Toiminnanharjoittaja on vastineissaan kertonut tehneensä viimeisten tarkastusten jälkeen muutoksia, jotka ovat tähdänneet betonijätteen parempaan hallintaan, mutta tehdyt muutokset eivät poista tarvetta tarkistaa annettuja ympäristölupamääräyksiä.

Ympäristöterveydenhuollon jaosto on pitänyt katselmuksen Vammalan Betoni Oy:n betonituotetehtaalla 24.9.2024 toiminnan nykytilan selvittämiseksi. Muistio ja kuvia katselmukselta on oheismateriaalina.

Vaasan hallinto-oikeudelle toimitettavat asiakirjat ovat oheismateriaalina.

Valmistelija Ympäristötarkastaja Heidi Leppinen

Esittelijä Ympäristöterveydenhuollon johtaja

Päätösehdotus Ympäristöterveydenhuollon jaosto päättää antaa Vaasan hallinto-oikeudelle asiassa 856/2024 yllä olevan lausunnon koskien

Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 20	28.05.2024
Ympäristöterveydenhuollon jaosto	§ 33	02.10.2024

Vammalan Betoni Oy:n päätöksestä YMPTJAOS 28.05.2024 § 20 tekemää valitusta.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Lisätietoja ympäristötarkastaja Heidi Leppinen, puh. 0400 805 432

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 28, § 29, § 30, § 31, § 32, § 33

Muutoksenhakukielto

Päätöksestä ei saa tehdä kuntalain (410/2015) 136 §:n mukaan oikaisuvaatimusta eikä kunnallisvalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa.